

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek senátu JUDr. Evy Hudobovej a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej, v právnej veci žalobcu 1. **MUDr. G.G.**, L.X., P., Česká republika, 2. **MUDr. K.P.**, R.X., obaja zastúpení advokátom JUDr. M.Ch., J.X., K.M., proti žalovanej: **JUDr. I.Š.**, správca konkurznej podstaty úpadcu C., spol. s r.o., F., M., IČO: X., zast. advokátom JUDr. M.D., A.X., Ž., **o určení, že vec nepatrí do konkurznej podstaty úpadcu**, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 52 Cbi/145/2005-Pú-55 zo dňa 5. júna 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 52 Cbi 145/2005-Pú-55 zo dňa 5. júna 2007 m e n í tak, že vec – osobné motorové vozidlo Opel Astra 1.616v, ev. č. X. výrobné č. motora X. a výrobné č. vozidla X. nepatrí do konkurznej podstaty úpadcu C., s.r.o., M. a rozsudok v časti týkajúcej sa žalobkyne 1. potvrdzuje.

Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť žalobcovi 2. trovy v prvostupňovom a odvolacom konaní na účet právneho zástupcu žalobcu 2. v sume

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Žalobcom uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 4 056,- Sk na účet právneho zástupcu žalovanej č. účtu X., vedený v T. banke, a.s., B., pobočka v Ž. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa v 1. rade sa žalobou zo dňa 12.12.2005 domáhala voči žalovanej určenia, že osobné motorové vozidlo Opel Astra 1.6, 16v, evidenčné číslo X. nepatrí do konkurznej podstaty úpadcu C., s.r.o., M. V priebehu konania podaním zo dňa 1.6.2006 požiadal MUDr. K.P, aby súd pripustil pristúpenie ďalšieho účastníka do konania na strane žalobcu. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 52 Cbi/145/2005 zo dňa 8.3.2007 pripustil, aby do konania na strane žalobcu pristúpil MUDr. K.P. ako žalobca 2. Žalobcovia vo svojej žalobe tvrdili, že z rozhodnutia Okresného súdu v Martine v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline vyplýva, že držiteľ mal byť povinný vydať motorové vozidlo, avšak oproti zaplateniu sumy 652 840,- Sk spolu s príslušenstvom, a že v tomto prípade sa jedná o synalagmatický záväzok, z čoho vyplýva, že záväzok držiteľa vozidla na vydanie sa nestal splatný a to ani vyhlásením konkurzu. Krajský súd konštatoval, že je pravdou, že aj z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu v Martine vyplýva, že následkom neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 14.6.1999 uzavretej medzi účastníkmi došlo plnením podľa kúpnej zmluvy na oboch stranách sporu k bezdôvodnému obohateniu v zmysle ust. § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, lebo bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením z neplatného právneho úkonu a podľa ust. § 457 Občian. zákonníka, potom obom účastníkmi vznikla povinnosť vrátiť si vzájomne všetko, čo v zmysle predmetnej kúpnej zmluvy druhému účastníkovi plnili. V odôvodnení rozhodnutia Okresného súdu v Martine je uvedené, že žalobcovi teda vzniká povinnosť vrátiť žalovanému predmetné motorové vozidlo a žalovanému prijatú kúpnu cenu vo výške 652 840,- Sk. Aj keď Okresný súd v Martine konštatoval, že sa jedná v danom prípade o synalagmatický záväzok, súd poukazuje na ust. § 14 ods. 1 písm. g/ ZKV, na ktorý poukázal aj právny zástupca žalovanej s tým, že vyhlásenie konkurzu má účinky okrem iného tie, že nesplatené pohľadávky a záväzky, týkajúce sa podstaty, sa stávajú splatnými. Aby správca mohol vymáhať všetky pohľadávky úpadcu voči jeho dlžníkovi, vyhlásením konkurzu sa stávajú splatné aj všetky pohľadávky. Splatnosť nastáva len u tých pohľadávok a záväzkoch, ktoré sa týkajú podstaty.

Vzhľadom na to, že v danom prípade ma Zákon o konkurze a vyrovnaní prednosť pred rozhodnutiami Okresného súdu v Martine a Krajského súdu v Žiline, súd po vykonanom dokazovaní mal za to, že správkyňa konkurznej podstaty po vyhlásení konkurzu bola oprávnená zapísať predmetné motorové vozidlo do súpisu konkurznej podstaty úpadcu aj napriek tomu, že nebola zo strany úpadcu dovtedy uhradená žalobcovi 2. suma 652 840,- Sk s príslušenstvom tak, ako to bolo uvedené vo výroku rozhodnutia Okresného súdu v Martine. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 4.3.2003, vykonateľnosť dňa 7.3.2003 a konkurz na úpadcu bol vyhlásený dňa 8.2.2005. Žalobca 2. mal od vykonateľnosti rozhodnutia do vyhlásenia konkurzu na úpadcu dostatok času vymôcť svoju pohľadávku od žalovaného vtedy spoločnosti C., spol. s.r.o. v M. a v prípade, že sa vymôcť jeho pohľadávku nepodarilo, mal si svoju pohľadávku, prípadne jej časť prihlásiť po vyhlásení konkurzu na majetok spoločnosti C., s.r.o., M. konkurznou prihláškou do konkurzu na úpadcu. Po vyhlásení konkurzu už ani nie je možné, aby mu bolo na základe predmetného rozsudku zo strany správkyne konkurznej podstaty úpadcu plnené. nakoľko správkyňa konkurznej podstaty už po vyhlásení konkurzu nemôže zaplatiť žalobcovi 2. pohľadávku, ktorá vyplývala úpadcovi ako povinnosť z predmetného rozsudku. Keďže v danom prípade podľa názoru súdu v zmysle ust. § 14 ods. 1 písm. g/ ZKV mala správkyňa konkurznej podstaty oprávnenie zapísať motorové vozidlo do súpisu konkurznej podstaty vyhlásením rozsudku, mal súd za to, že nárok žalobcov nie je dôvodný a žalobe sa vyhovieť nedalo. Žalovaná správne poukázala na to, že Okresný súd v Martine zistil neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 14.6.1999 a teda nemohlo dôjsť na základe neplatného právneho úkonu k vydržaniu predmetného motorového vozidla žalobkyňou 1. tak, ako to uvádza právny zástupca žalobcov. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku podali odvolanie žalobcovia a mali za to, že krajský súd nesprávne posúdil skutkové okolnosti prípadu a došiel k nesprávnemu právnemu záveru. Žalobca 2. obdržal výzvu na pristavenie osobného motorového vozidla od žalovanej. Na výzvu žalobca 2. listom zo dňa 28.7.2005 oznámil, že uvedené vozidlo pristaviť nemôže, pretože z rozsudkov Okresného súdu v Martine a Krajského súdu v Žiline vyplýva, že držiteľ mal byť povinný vydať motorové vozidlo, avšak oproti

zaplateniu sumy 652 840,- Sk spolu so 17.6% úkonom z omeškania od 5.5.2001 do zaplatenia. Z uvedeného vyplýva, že záväzok držiteľa vozidla na vydanie sa nestal splatný a to ani vyhlásením konkurzu. Držiteľ poukázal na tú skutočnosť, že je ochotný toto vozidlo do podstaty vydať, avšak len oproti vyplateniu jeho judikátnej pohľadávky. Je toho názoru, že žalovaná nemala nárok na zapísanie sporného motorového vozidla do konkurznej podstaty, pretože žalobcovi jeho záväzok na vydanie by mu vznikol až po vyplatení súdom priznanej istiny spolu s prísl. Vzhľadom na uvedené je toho názoru, že nárok je uplatnený dôvodne a navrhli preto, aby odvolací súd žalobe vyhovel.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že k uvedeným tvrdeniam opakovane poukazuje na prvú vetu ust. § 14 ods. 1 písm. g/ ZKV. Pohľadávka na protihodnotu za predmetné motorové vozidlo v celkovej výške 652 840,- Sk sa stala vyhlásením konkurzu splatnou pohľadávkou voči konkurznej podstate, ktorú si mali žalobcovi prihlásiť na príslušnom konkurznom súde v rámci príslušného konkurzného konania vedeného na majetok žalovaného. Navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec podľa ust. § 214 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu 2/ je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania bolo posúdiť, či správkyňa konkurznej podstaty úpadcu s poukázaním na ust. § 14 ods. 1 písmeno g/ ZKV oprávnene zapísala motorové vozidlo Opel Astra 1.6, 16v, evidenčné číslo X. do súpisu konkurznej podstaty.

Podľa ust. § 14 ods. 1 písmeno g/ ZKV vyhlásenie konkurzu má tieto účinky: nesplatené pohľadávky a záväzky týkajúce sa podstaty sa stávajú splatnými; ak je úpadcom banka, jej pohľadávky sa stávajú splatnými až dňom rozhodnutia súdu podľa § 14b ods. 2;

Základnou otázkou pre posúdenie správnosti napadnutého rozhodnutia je, či správkyňa konkurznej podstaty v súlade s ustanovením § 14 ods. 1 Zákona o konkurze a vyrovnaní vec zaradila do konkurznej podstaty. Z tohto ustanovenia vyplýva, že dňom vyhlásenia konkurzu všetky pohľadávky úpadcu sa stávajú súčasťou konkurznej podstaty. Východiskovou otázkou je, či v danom prípade auto, ktoré zaradila správkyňa konkurznej podstaty do podstaty bolo pohľadávkou úpadcu. Z rozhodnutia, na ktoré sa odvoláva napadnuté rozhodnutie, vyplýva, že v tomto titulom synalagmatickom záväzku bol žalobca 2. povinný vrátiť auto, žalovaný peniaze. Z vykonaných dôkazov nie je sporné, že kúpna zmluva, na základe ktorej žalobca 2. kúpil auto, bola označená ako neplatná, na základe čoho titulom bezdôvodného obohatenia, si zmluvné strany boli zaviazané poskytnuté plnenie vrátiť. Z predložených dôkazov však je aj zrejmé, že žalovaný finančné plnenie žalobcovi nevrátil, a teda žalobcovi 2. nevzniklo žiadne bezdôvodné obohatenie, tým, že auto žalovanému nevrátil. Tým, že ani jedna zo zmluvných strán nepostupovala v súlade s rozsudkom, z ktorého synalagmatický záväzok vyplýval, nevzniklo ani na jednej strane bezdôvodné obohatenie, a teda žalovanému pohľadávka voči žalobcovi 2. Správkyňa konkurznej podstaty pochybila, keď auto ako pohľadávku úpadcu do konkurznej podstaty zaradila.

Ide o právnu úpravu vzájomného plnenia zo zmluvy, pri ktorej plnenie jedného účastníka podmieňuje vzájomné plnenie druhého účastníka zmluvy. Dlžník a veriteľ sú v takomto prípade voči sebe navzájom v postavení veriteľa a dlžníka, pretože majú povinnosť plniť si navzájom a súčasne voči sebe navzájom majú právo plnenie požadovať. Vzájomná viazanosť plnení môže byť založená zmluvou, môže vyplývať zo súdneho rozhodnutia, alebo ju ukladá priamo zákon. Ak účastník požaduje plnenie zo vzájomného záväzku bez toho, aby sám splnil, alebo že je pripravený splniť, druhý účastník má právo uplatniť námietku nesplnenia zmluvy. Podmienkou plnenia jedného z účastníkov zmluvy je súčasné alebo bezprostredne nasledujúce plnenie druhým účastníkom.

Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatoval, že predmetné auto bolo pohľadávkou žalovanej na základe synalagmatického záväzku. Vzhľadom na to, že žalovaná žalobcovi 2/ nezaplatila sumu 652 840,- Sk spolu so 17,6% úrokmi

z omeškania ročne od 5.5.2001, osobné motorové vozidlo zn. OPEL ASTRA T 3000 100 4 – DR 1.6, 16v, ev.č. X., rok výroby 1999, č. podvozku X., č. motora X., ktorého je držiteľom žalobca 2/, nie je pohľadávkou úpadcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa ust. § 220 ods. 1 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že predmetné osobné motorové vozidlo zn. OPEL ASTRA T 3000 100 4 – DR 1.6, 16v, ev.č. X., rok výroby 1999, č. podvozku X., č. motora X. nepatrí do konkurznej podstaty úpadcu C., s.r.o.

V časti týkajúcej sa žalobkyne 1/ z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie podľa ust. § 219 O.s.p. rozsudok krajského súdu potvrdil.

O trovách prvostupňového a odvolacieho konania rozhodol tak, že tieto úspešnému žalobcovi 2/ priznal podľa § 224 ods. 1 v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. **Trovy prvostupňového konania v celkovej výške 16 706,- Sk**, t.j. za 3 úkony právnej pomoci podľa vyhl.č. 655/2004 Z.z. prevzatie a príprava zastúpenia (1 850,- Sk + DPH 351,50 Sk) podanie žaloby za žalobcu 2/ (2 960,- Sk + DPH 562,40 Sk), účasť na pojednávaní pred krajským súdom (2 960,- Sk + DPH 562,40 Sk) a režijný paušál (150,- Sk + 164,- Sk + 178,- Sk) spolu v sume 9 738,30 Sk, náhradu cestovného osobným motorovým vozidlom v sume 2 592,- Sk, náhradu za stratu času (8 polhodín) v sume 2 376,- Sk, náhradu súdneho poplatku za podaný návrh v sume 2 000,- Sk. **Trovy odvolacieho konania v sume 3 700,- Sk** (za podané odvolanie za žalobcu 2.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave 7. októbra 2008

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková